Phyb. 101/65

Listy J. I. Kraszewskiego
do Władysława Mickiewicza

T. 5: 1887 i b. d.

9 Stycznia 1887. San Remo. 1

Kochany panie Władysławie i dziękuję za Livre za którą odesłałem należność, ale zwracam z prośbą przychodzę, o przysłanie mi Dictionnaire General d'Archéologie et des antiquités ad 1 vol. illustré Firmin Didot. Kosztuje 8 franków, ale jakem prosił o exemplarz oprawny, jak najprędzej – tylko mocno i wygodnie. Zimno u nas nawet i mieliśmy przymrozki. Uważam okrutnie

przyjaciel i sługa JIKraszewski

UNIONE POSTALE UNIVERSALE

CARTOLINA ITALIANA PER L'ESTERO

CENTESIMI DIECI

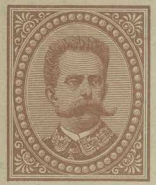

84

A Monsieur
Ladislas de Mickiewicz
Paris
7. Rue Guénégaud. 7.

NB. Su questo lato non deve scriversi che il solo indirizzo.

2

d. 18 Stycznia 1887

San Remo.

Mój Łaskawco. Posyłam dziś pieniądze za Dykcjonarz z podziękowaniem serdecznem. wynosi to 11 franków około. Wprzódy posłałem za Livre. Ale — dodaję franków Szeŭ i proszę mi przysłać pod opaską —

Paul Eudel. L'Hôtel Drouot et la Curiosité 1885–86. Sixième année (prix 8 franc.) Jeśli Szeŭ franków nie starczy — odeślę resztę potem. Wy prawo proszę, niezwłocznie — może Eudel mi zimno tu tejsze uczyni znośnem, bo zimno djabelnie.

NB

Rachunek będzie mniej więcej
wyrównany, ale zostanę
dłużnym Ci wdzięczności -
bo ta wielki dostatek nie
mozina. Signor Gandolfo
Zingaro i Wenda ofiarują
się przysłużyć z Zidem
2 autentykami w tem
Rzymie kiedy Księżna nie
kupiła i na myśl której
rozrzutności się wzdrygam.
Ale zarobek mały. Po
S[illegible] za numero,
Konfunduje się bardzo wiele.

Zyllikiewicz, o którym fama
chodziła że miał zrzucić by
chomąt marszałkowski zająć
się czynnie posągiem Adama
Macierzy moją i tego począł
od tego że mi niedotrzymał
i kuratorję Macierzy porzu-
cił. Lękam się aby to nie
spotkało monumentu — ale
kto wie czy nie lepiej było,
bo gdy się uprze postawić
monstrum gotów na złość
całemu światu.

Z Bawaryi tedy już wypędzają
polaków także. Wprawdzie
Tygodnie z Kondolencjami, ale
poczęto. Zostawia tych co mają
paszporty..

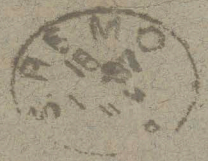

Monsieur
Ladislas Mickiewicz
Paris
7 Rue Guénégaud, 7.
France

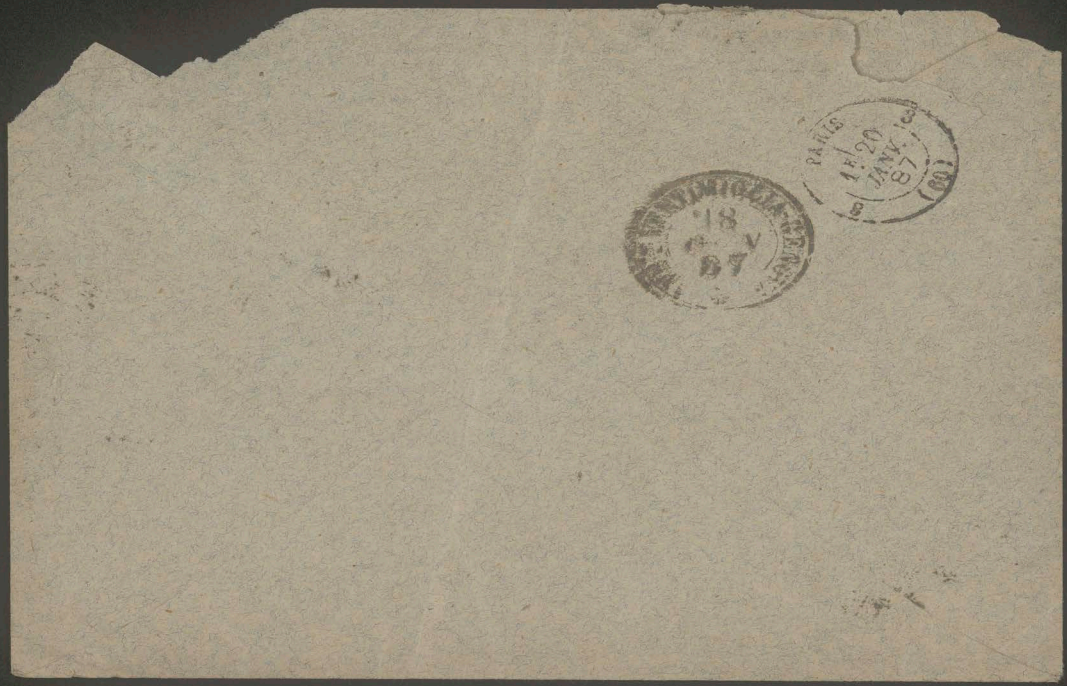

25

d. 23 Stycznia 1887

Sanremo.

Serdeczne dzięki za Eudel'a, który
mnie bawi, gdy potrzeba spocząć,
po robocie, albo po torturach
nerwowych – niech Bóg płaci tę
przyjacielską pomoc Twoją. Bądź
że łaskaw i Ci Sz. Dr. Lignez do
[illegible] przyślij mi za
[illegible] – [illegible]
[illegible] jej korespondencję i losy.
Z listów męża do P. Józefa Ro-
[illegible]. Był tam ustęp (Ciotki
mowa o tej samej) „Oświadczam że
z kobietą nie żadną, ażeby rogów
uniknąć, nie stoję – nie podobna
wejść [illegible] przeczuwania.–
Z opisu skandalu – z Domownikiem
Cichym korespondencji tej pani.
Przysyłaj proszę.

Dyrektorowi dla kompensaty kwar-
dziecy polecili robić pomnik
dla Podskarbiego Tyzenhauza.
Mojem zdaniem wybór nowej
komisji nadzorczej i wykonaw-
czej niezbędny, ale razem i
nazaczenie artysty, któryby miał
sobie powierzone utworzenie pod
jej nadzorem monumentu — wy-
bór powinien paść na Wodzicki-
ego — ale kto dziś przewidzi
na czem się to skończy!
Sytuacja polityczna wogóle nie
do życzenia nie zostawuje pod
względem zawikłania i w którem
czas czuje d'Etat — wojna Rosji
z Austrją. Turcja zagmatwana
z Carem!! Oldenberg na no-
wo wybrany.. Na cały rok
starczy tego do meglowania i
wyciągania, wiązania i rozwią-
zywania.

D. 25 Stycznia 1887 San Remo. 7

Kochany panie Władysławie. Jeżeli Moszczeńskiej listy nie wyprawione jeszcze, bądź łaskaw wstrzymaj je aż dam znać o moim adresie we Florencji, bo dziś się uparłem jechać. no — i jedę. Lecz jeśli listy wyszły, to mi je z San Remo odeślę. Oprócz tego u Quantina wyszło w Bibl. de l'enseignement des Beaux Arts — l'art Japonais (3. fr 50) prosiłbym razem i o to. Jak podróż się powiedzie — Chi lo sa! Ściskam dłoń Twoją, wdzięczny sługa i przyjaciel Ukr.

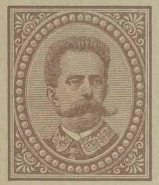

UNIONE POSTALE UNIVERSALE

CARTOLINA ITALIANA PER L'ESTERO

CENTESIMI DIECI

86

A Monsieur

Ladislas de Mickiewicz

Paris

7. Rue Guénégaud. 7

NB. Su questo lato non deve scriversi che il solo indirizzo.

8

d. 31 Stycznia 1887

Florencja.
H. Washington

Kochany panie Władysławie. Listy
Mój de Ligne i l'Art japonais ode-
brałem z wdzięcznością, aże mnie właśnie
dusi w piersiach i jest bardzo nie-
dobrze. Kuruję się twoją przesyłką,
za którą Bóg zapłać. – Sztuka Ja-
pońska jest niespodzianką dla nas.
Nie mogę się nacieszyć – nasycić
wydaniami Quantina, niezmiernie
zajmującemi.

Lenartowicza znalazłem nie dobrze, ale
niemniej jeszcze sobie poradzić. Skarży
się pilze, piszący – cierpi jak przed
laty. Doktor mi mówi że choroba
trudna do wyleczenia, a operacja w Zak-
latach nie zbyt bezpieczna.
Jeżeli mi nie popsuje się zdrowie

10

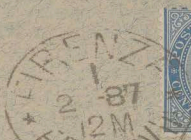

FIRENZE
1
2 -87
12 M
FERROVIA

POSTE ITALIANE
CENT. VENTICINQUE

PARIS
3
FEVR.
87
FRANCE

Monsieur
Ladislas
de Mickiewicz.
Paris
7 Rue Guénégaud. 7e
France

GRAND HOTEL DE FLORENCE
& WASHINGTON
31 GENN 87
Lung'Arno Nuovo
FLORENCE

11

d. 3 Marzec 1887 Sanremo.

Kochany panie Władysławie. List
Twój wczorajszy znalazł mnie już
trochę wypoczętego po wrażeniach
trzęsienia ziemi, które mnie do-
strzegły silnie, bo dom w którym miesz-
kam i pokój szczególny, w którym się
znajdowałem, mocno ucierpiały. Ścia-
ny popękane – na sufit spadły
grozy kamieni z galeryi – gzemsów
porobionych. Wszystko to działo się
nad głową moją – a rzucanie mną
było tak silne iż się na nogach nie
mogłem utrzymać – Garde-malade
będący przy mnie, ściągnął mnie
nie odzianego na podwórze. Być
może iż się zaziębiłem. Byłem nie
zdrów i poprzednio, lecz naturalnie
katastrofa i na mnie oddziałała.
Do perspektywie mam wyjaśnienie się

zarwu-

Upływa zdaje mi się czternaście
miesięcy, gdym wyszedł z Ma-
gdeburga i siedzę tu łudzony na-
dziejami, w które wierzyć nie
powinienem był. Doświadczenie
nauczyło mnie że, mimo najmil-
szej gościnności w przyjęciu, — we
włoskich się stale osiedlić dla
mnie trudno. Drogo jest, nieco
podać, a na Strajach klimatycznych
wprost niemożliwa rzecz. Koszta
tego roku są ogromne.
Bardzo skromny kątek w Szwaj-
carii, około Lauzanny, daje warun-
ki klimatyczne zwolne, a finanso-
wo jest przystępnym dla uboższych.
Jak tylko cokolwiek spocznę —
nie tracąc czasu, który jest dla
mnie istotnie

tu zwłaszcza – grubem – udaje się do
Łaskawy dla rozpatrzenia – i sta-
nowczo coś obmyślę. Kocham bar-
dzo Włochy, ale dla nich wszystko
poświęcić – nie mogę.

Zdrowie moje nie dobre, czasem
nawet cierpię strasznie – ale
gdy na to zdaje się, rady nie ma –
muszę się zadowolnić paljatywami.

Stałe osiedlenie znowu mi da
możność pracowania, moralnie
i fizycznie potrzebnej.

Przyznaję ci się że dzisiejszego stanu
umysłów w Europie, politycznych
stosunków, zamieszań i t.d. nic
nie rozumiem. Nadzwyczaj cie-
kawa kombinacja. Ale razem
wielce niebezpieczna próba.

Mój drogi, napisz mi czy ja ci
co nie jestem winien. Za wszystko
dziękuję i ściskam dłoń Twoją,

wdzięczny Twój sługa i przyjaciel.

J. Kraszewski

Monsieur
Ladislas
de Mickiewicz.

Paris

7. Rue Guénégaud. 7.

PARIS
3e A
MARS
87
(DISTRIB.)

Ce le 4. Mars 1887. San Remo.

Cher Monsieur Ladislas. – Je viens vous consulter comme membre de notre Société littéraire internationale et comme ami de M. Jules Lermina, secrétaire général de notre association, sur une affaire qui me touche de près, et qui – ce me semble, devrait tout à fait de la compétence de notre Société. J'ai tant perdu ces temps-ci, on m'a tant volé et marqué, qu'une revanche me ferait bien agréable.

Voilà tout simplement le cas. Un Monsieur qui se nomme „The author of „Megatah“ ayant lu, sans doute la traduction allemande de mon roman Morituri, lui fait l'honneur de le transformer, refondre, couper sans miséricorde, et traduisant quelquefois des feuilles entières presque mot à mot il parvient à en construire un pastiche, auquel il donne le titre de Court Royal. Le roman a paru aussi dans la „Tauchnitz Edition“ (deux volumes. (2416-2417.)

Comme ce plagiat etait en fin de compte trop facile a signaler et impossible a nier, le traducteur a avoué dans la preface non qu'il a volé, et transformé une oeuvre sans le consentement de l'auteur.. mais qu'il l'a... utilisé.

Or je crois etre dans mon droit, en devoilant ce fait monstrueux, pendable, et pretendant à une indemnité.. Je serais vraiment heureux, si par ce malheureux temps, ou j'ai tant perdu, je pouvais mettre le con=teau sur la gorge du bandit et lui faire payer au moins mille livres.

Demander a M. Lermina si en faisant agir la Societé, en faisant beaucoup de bruit, en criyant au scandale &c &c je ne pourrais pas y gagner quelque chose. Tout pauvre que je suis, j'offrirai une partie a la Societé.

Je vois d'avance, que — comme je n'ai pas de chance de rien, — cela vous paraîtra peut-être aussi — impossible a ce. En ce cas la prier M. Lermina de n'en point parler, et n'en dites aussi rien a personne.. Il serait fort beau de la part de notre Société si elle prenait ma cause en ses mains. Pauvre „rozbitek" je lui serai très reconnaissant. Je dépose ma cause entre vos mains Tout a Vous

J Kraszewski

BJ

16

REMO
5-3-97
10 M

Monsieur
Ladislas
de Mickiewicz.

Paris.
7. Rue Guénégaud. 7.

Fr

PARIS
15
MARS

Lipiec 1861

17

J-IK

Niemogę być na posiedzeniu
i widzieć się z tobą, bądź tak
łaskaw do mnie jutro między
11. a 12 w Redakcyi — tam
ci i zbiór Gazety mojej oddać
będę miał przyjemność

przyjaciel i sługa

J. Kraszewski

Wielmożny

w Tobyszu

Mickiewicz

19

1861

Z P. Korneckiego nie mogłem mówić jakie uczo-
raj, ale dam znać gdy się zobaczę. Gazety wstrzy-
mują się dać kompletniejszą, bo nie mamy
całych egzemplarzy w pogotowiu.

Do widzenia

J. Korbecki

20

Cher Monsieur Vladislas.

J'ai l'honneur de vous recommander Mr Krakow de Dresde, qui vous envoie son Almanach pour 1866 en commission. ayez la bonté de l'accepter et de s'en occuper. J'en ai fait mention en écrivant a Chronillas

Votre tout dévoué

J. Kraszewski

Dresde
Ce 19 Janvier. 66

Paris.

Librairie du Luxembourg.
16. Rue de Tournon. 16
M. J. B. Vasseur et Cie
(Monsieur Vladislas Mickiewicz..)

IV 66

22

Je presserai les libraires tout de suite. mais je crois que comme ils ont ici l'habitude de liquider toutes leurs affaires à Pâques. et de faire l'inventaire, ils ne veulent point commencer des comptes nouveaux qu'après les fêtes, ce qui du reste ne tardera pas.

Tant que je suis à Dresde, je puis vous servir d'intermédiaire ici, mais pour l'Allemagne je vous conseillerai plutôt de s'arranger avec les postes de l'Allemagne pour l'abonnement. car les libraires vous demanderont un intérêt exorbitant, un rabais de 50% ce qui est impossible.

Posen. J. K. Zupanski. Leopol. K. Wild. Cracovie Agencja Czasu. Varsovie n'est pas à mentionner puisque vous ne passerez pas par la censure. Berlin Bock et Behr. Leipzig. P. Rhode. (ou Fr. Hoffmeister plus sur, et très sur. mais il faudra lui parler de cela. ce serait votre commissionnaire pour l'Allemagne, car on peut répondre de sa solvabilité.) à Vienne je ne sais aucun libraire sur. Mais je tâcherai de vous chercher des renseignements. (Dresde chez moi ou chez le libraire L. Wolff. Seestrasse. 3)

Le ministre plenipot: de France Baron A. Forth-Rouen (à Dresde) est de mes amis, il peut faire du bien à la Revue en la propageant ici mais il est gené, et il faudrait lui faire parvenir un exemplaire par le ministère d'affaires Etrang: (pour éviter les frais).

Vous correspondrez pour la Revue dans quelques jours. —

Pour les échanges i faut insérer un avis dans le 1er numéro d'avril.
Dans beaucoup de ces échanges vous serai tiché.
A Vienne il va paraître un Revue internationale en allemand. Les autres auxquelles il faudrait s'adresser sont. Europa (Leipzig pour les petites nouvelles d'allemagne) Gartenlaube (littérature et romans) Zeitschrift für bildende Kunst (Seemann Leipzig) –
Avec les journaux slaves il y aura de la difficulté je m'en vais écrire dès aujourd'hui des lettres a Prague etc. mais il me faudra toute la soirée d'aujourd'hui pour tout expédier.
Un tas des lettres.
A Varsovie je tâcherai de vous gagner M. Glücksberg pour commissionnaire, j'écrirai aujourd'hui. – Je lui communiquerai les titres des livres voulus..
Gebethner est trop occupé et peu soucieux
Il faut que je pense aussi de vous, car il y a beaucoup à faire encore.

Votre dévoué

J Kirchmann

Merci pour Chopin-reçu

Envoyez moi un gros paquet des cartes avec les adresses de la Librairie pour les joindre aux lettres, ou dois-je les faire faire ici ??

Je décachète ma lettre pour Vous envoyer
ma correspondance avec. Soyez franc
et sincère, dites moi en quoi elle
pèche, ce que vous voulez qu'elle soit
je tâcherai de la faire telle
que vous la voulez.

Elle a été écrite en douze
heures au courant de la
plume. Si vous ne voulez
point ou ne pouvez pas
l'insérer, vous me la
renverrez. Tout à vous

JM

Paris.
16. Rue de Tournon
Librairie du Luxembourg.
J. M. J. B. Vasseur

24

15 IV ? 1866

Fr. Hoffmeister de Leipzig
s'excuse sur ce qu'il n'est
pas commissionnaire et que l'af-
faire n'est pas dans ses habi-
tudes. il recommande ou M
Brockhaus ou M. Dürr à sa
place. Moi, je ne Vous conseille
ni l'un ni l'autre. Il sont
trop grands seigneurs tous les
deux. Nous en chercherons
un autre.
Ecrivez de suite à Glücksberg.
Sennewald Vous à déjà voulu
expédier ses livres, mais M.
Glücksberg n'ayant pas de lettre
de Vous, ne les a pas acceptés.
Bonne chance avec Votre Revue!
Dieu veuille qu'elle prospère..
nous attendons tous l'appari-
tion du 1. numero et ce qu'en
dira la presse française

J'assemble déjà des matériaux pour le travail sur la propriété en Pologne, mais je les ai demandé à Varsovie. et il faudra attendre.

Voulez vous une traduction de mon Moskal (Cholesterita) J'en ai une toute prête et qui n'est pas mauvaise. En voudrez vous pour la Revue. Le traducteur se contenterait de peu de chose. Elle est à votre disposition.

Tout à vous

[illegible]

le 15.

8 VI 66

26

Les circonstances actuelles, l'approche d'un conflit.. d'une guerre imminente m'ont forcé a remettre mon voyage.. il exige quelques preparatifs. — Si je pars je Vous dirai un mot.

Aujourd'hui je viens de recevoir les cent francs, dont je Vous tiens compte..

La brochure de Rozycki m'est aussi parvenue aujourd'hui. C'est excellent.. mais le papier est si fin qu'il y a des pages tout à fait illisibles, car les caractères se mêlent, ~~et~~ des deux cotés a cause de sa transparence.

J'ai ecrit tout de suite pour chercher Skarga et Kochanow.. L'idée est bonne, mais soignez le papier. et si les caractères pouvaient être un peu plus grands..

Je me depeche pour Vous envoyer une correspondance sur la question religieuse en Russie mais soyez assez bon pour la lire, la corriger, ou même effacer quelques longueurs — Elle a été ecrite vite pour le besoin du moment.

Je ne l'affranchis point pour vous la faire parvenir plus sûrement.
La lettre du prince Ladislas était au moins superflue.. ce régiment n'a rien en soi de polonais, de national. c'est tout simplement un régiment autrichien composé du polonais comme en 1809 je crois celui du Prince Schwarzenberg - Entreprise individuelle, n'ayant aucune signification politique d'autant plus que la Russie est très bien avec l'Autriche - il ne nous fait ni chaud ni froid .. Il faudrait déplorer seulement notre légèreté qui voit partout des signes prospères, comme un malade à l'agonie, qui croit à toutes les panacées et à tous les charlatans.
Notre position est très difficile. La Russie pour éviter la question polonaise, tout en ayant l'air d'accepter les conférences

les a fait avorter en promettant son aide a l'Autriche et en se servant d'elle. Reste a savoir ce qu'elle fera plus tard..
Si on nous donne encore l'agréable surprise de voir la France soutenir la Prusse.... ou si elle va de pair avec la Russie .. c'est sera le complement de ce chaos dont Dieu seul peut extraire .. un resultat satisfaisant..
D'un jour a l'autre. Dieu sait ce que nous deviendrons. il se peut bien que je viendrai à Paris.. que sais-je

Votre dévoué

J Morlaix

Ce le 8. Juin matin

Je n'ai pas meme relu ma lettre pour la Revue faites le pour moi, je vous prie et usez en comme bon vous semblera

X/ 1866 28

Cher Monsieur Vladislas

J'ai reçu aujourd'hui et le 166 fr. que je dois à votre obligeance et les livres pour Londres. L'idée qu'a eu l'excellent ami de me donner une lettre pour Panizzi n'a pu naître que dans un coeur comme le sien.. je lui en suis reconnaissant, mais le British Museum et Panizzi lui même m'ont déjà une fois répondu par une fin de non-recevoir. J'essayerai encore. Vos lettres et vos livres seront remis scrupuleusement à leurs adresses. Je ne pars que demain à 6 heures du matin. Si vous avez encore quelque chose pour Londres, donnez moi vos commissions, je m'en chargerai avec plaisir. Mille remerciements, votre dévoué

J Kostkowski

X 1866 30

p08

Mon cher Monsieur Wladislas.

Je cours comme un enragé pour suffire à tout ce que j'ai encore à faire avant de partir, et ma tante presse le depart. Il faudra donc partir sans pouvoir attendre les tableaux. je vous envoie une note, contenant quelques indications sur ce sujet. Votre excellent coeur suppléera a tout ce que je n'ai plus le temps de vous écrire.

Ces tableaux sont aujourd'hui mon unique et seule ressource, et tout ce qui me reste pour refaire une position independante a 55 ans. Vous concevez avec quelle anxieté j'attendrai le resultat de votre amicale secours.

Faites ce qui est possible, mais si je ne parviens pas à faire avec, 25 mille francs. (si on pouvait plus.. je ferai d'autant plus libre dans mes allures) — alors renvoyez moi le tout a mon adresse à Dresde.. Je payerai les frais quels qu'ils soient à l'instant même.

Je viendrai vous serrer la main et prendre congé de vous tous, qui êtes si bons pour moi. Par le temps qui court la sympathie et l'amitié sont si rares, qu'on les ressent avec une double reconnaissance..

Je joins vos livres avec mille remerciments pour toutes vos bontés. Ce qu'il est éditée tres joliment. elle est charmante.

Mes salutations a tout le monde, je vous serre

Ce main de tout mon coeur

JMe

Mille amitiés encore je M. Lévy

31

Note sur les tableaux qui doivent être vendus à Paris.

1. Une madonne du Guide. La composition est connue par les estampes. Le tableau est dans notre famille depuis bientôt un siècle. Il y a au revers 8 ou 10 vers polonais, écriture du XVII siècle racontant l'histoire de cette peinture précieuse sous tous les rapports. C'est la pièce capitale; et elle ne peut pas être vendue a plus bas prix que 7.000 francs
(sur cuivre.)

2. Une sainte famille signée Rubens. sur bois. Oeuvre de sa jeunesse. pièce curieuse et authentique. dernier prix. 4.000 francs (on peut rabattre encore 500)

3. La chasse de Diane, tableau de l'école flamande sur bois, maître inconnu, d'un très beau fini, et d'une conservation parfaite. Le paysage, les figures et les accessoires sont traités en maître. Dernier prix. 3. a 4. m. francs (Provenant de la Gall. de prince Radziwill. a Biala.

4. Une Venus du Dicien, sur cuivre. Tableau dont le double se trouve dans la Galerie des Uffices à Florence. Dernier prix. Deux mille fr.

5. Côtes de Nice - paysage sur toile, signé Gudin, très fini et fort beau. Payé a Paris il y a dix ans 1200 francs, mais valant aujourdhui beaucoup plus. Dernier prix. 1200 fr

6. Une ivoire sculptée XVI siècle, d'un fort beau travail; cadre en ébène contemporain, très bien conservée - Payée à Vienne 500 ducats. Dernier prix - 5000 francs.

S'il arrive encore quelque tableau en plus, vous aurez l'extrême bonté de me demander le prix, car je ne me souviens plus, de tout ce que j'ai fait expedier.

Le Guide et l'ivoire sont les pièces principales. S'il n'y a nul espoir de vendre bien les vieux tableaux on peut seulement vendre Gudin et m'adresser le reste.

88 rue de Clouzeaux

X 1866

Je viens d'arriver fait et fait à Dresde et la première lettre que j'écris est pour Vous remercier encore de tout ce que Vous avez eu la bonté de faire pour moi, de Vous demander pardon pour tous les embarras que la vente de tableaux pourra occasionner. On m'a dit à Bruxelles, où j'ai passé un jour, qu'en général les tableaux se vendent bien et qu'il faut seulement savoir s'y prendre. Si Vous le croyez bon fixez les prix comme les indiquera l'expert, et mes derniers prix, doivent rester entre Vous et moi. On dit aussi que

Mr Tanski que vous connais-
sez sans doute, à des rela-
tions chez les Rotschild —
ne pourrait-on pas le prier
de nous aider un peu
Du reste comme votre excellent
coeur vous le dictera, en
pensant un peu, que c'est
mon unique ressource —
Après demain j'expedie
les manuscrits et quelques
livres pour Wronislas et
la Société littéraire (Mardi)
Je m'occuperai immédiate-
ment de votre affaire de
l'approbation episcopale des
psaumes; j'écris aujourd'hui
même à Posen.
A Bruxelles j'ai été par
hasard témoin de la grande

manifestation anglo-belgique
contre la France. Environ 2000
Riflemans anglais de toutes
les couleurs sont arrivés pour
celebrer les fêtes de l'indépen
dance nationale a Bruxelles
L'enthousiasme était enorme
les cris et les embrassades
à l'ordre du jour... on a de
pensé beaucoup de poudre
et pas mal des Hourras for
ever.. Les couleurs de la
France brillaient par leur
absence... On colportait dans
les rues du trochures.. Pas
d'annexion! Ce qui saute
aux yeux ce qu'on la sent
imminente. - Les fêtes m'ont
tristement rememoré cette
grrandissime fête des Chan
teurs allemands à Dresde
qui après tout les cris et
tous les toasts contre la Prusse
à abouti a ce que vous savez

Je laisse là ma lettre pour en commencer une autre concernant l'approbata. et je vous serre la main. Les nouvelles de Posen et Gallicie dans quelques jours.

Votre dévoué JLL.

Mes amitiés à M. Levy et à votre frère et à toute votre maison.

35

XI 1866?

K

Je m'empresse cher Monsieur Vladi
slas de Vous remercier pour Votre
souvenir - j'ai été bien aise de
savoir ce que Vous devenez, car
franchement, depuis Votre départ,
j'étais un peu inquiet.
J'ai dit à la poste qu'on Vous
passe Vos lettres a Léopol
mais on m'a assuré qu'il
n'y en avait point.
Zupanski m'écrit il y a deux
jours, qu'on lui a promis
l'approbation de Monseigneur
pour un de ces jours. Très pro
chainement, je l'expédierai
de suite à Paris
Merci pour les livres qui me
sont parvenus.. L'ouvrage
de Votre père, est comme tout
ce qu'il a créé plein de vie,
et palpitant d'interet. J'espè
re que les Français Vous en
seront reconnaissants, on n'écrit
plus comme cela aujourd'hui
en France.

Dites-moi je vous prie
quand vous comptez revenir
a Paris, et priez bien de
votre part Mr Armand
ce que je n'ose pas faire
moi-meme - de se souvenir
des tableaux. — si c'est
possible.. Tous mes projets,
toutes mes affaires depen
dent de la réussite de
cette vente.. Dieu sait
si je vous serais reconnais
sant.

Kronislas m'a écrit. il est
toujours très occupé de
son Annuaire.. qu'il ter
miné.

Je vous serre la main et
souhaite prompt et heureux
retour votre dévoué

JLL

quand à l'affaire Dunin-
je crois que cela n'empêche
pas de la tenter. Le défunt
avait une famille nombreu
-se — et... on ne demande
qu'une chose qui ne coûte
rien.

Paris. Rue Jacob. 11.

37

Monsieur

Ladislas Mickiewicz

France.

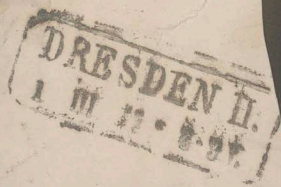

[redacted]

27 Avril 67

38

Je commence par Vous demander pardon pour le mauvais petit bout de papier sur lequel j'écris, mais c'est tout ce qui me reste..

Je voudrais sans Vous être trop importun venir prendre congé de Vous et échanger quelques paroles.. — dites moi l'heure qui Vous convient le mieux aujourd'hui ou au plus tard demain.. car je pars Jeudi.

Le manuscrit de Henri Rzewuski, dont je dispose m'a couté autrefois 150 roubles je Vous le rend — si vous le voulez — s'entend, — pour 350 francs en toute propriété. Cette somme vous ne payerai point comptant, — que cent francs a present (si de nouveau cela ne vous derange pas) et le 250 fr. restant vous les mettrez sur mon compte pour les frais de poste et d'emballage des tableaux et les livres que j'ai pris ou que je prendrai chez Vous.. Je Vous ecris ceci pour Vous donner le tems de reflechir. car Trzecieski m'en veux donner le prix. J'y joindrai une preface si vous le voulez.

Je serai forcé de laisser ici quelques livres, que vous aurez l'extreme bonté de me faire expedier par la librairie.

Je ne sais ce que devient Chronissas est-il encore en ville?

M Etienne Chrzczynski m'a écrit une lettre a laquelle je ne sais comment repondre car il ne me donne pas son adresse — veuillez la lui faire rendre.

J'attendis l'heure que vous designerez - pour venir vous voir.

Votre dévoué

JMC.

VIII² 1867 1868 39

En vous remerciant pour
toutes vos bontés, cher Monsieur
Ladislas, j'envoie le gros
paquet de bouquins — que
vous aurez encore l'obligeance
de m'envoyer, petite vitesse
Dresde ~~sous~~ mon ancienne
adresse. Prager Strasse 16,
car jusqu'au 1 Octobre lé-
galement j'y serai domici-
lié encore, et passé ce tems
la nouvelle sera
Dipoldiswaldergasse. 8 —
(Excusez du peu!)
Comme il paraît que
M Szemioth ne donnera
aucune suite a ma lettre
passé une semaine ou dix
jours, faites je vous prie
remballer ces pauvres
tableaux et envoyer les
moi. J'ai quelque espoir

de les vendre a Berlin.
Je vous demandai seule-
ment pour l'ivoire com-
me pour les tableaux
un emballage aussi soi-
gné que possible, pour
que ces debris qui me
sont précieux a plus
d'un titre ne souffrent
pas du voyage.
Sitôt arrivé je vous
envoye Rzewuski et des
manuscrits pour Zaleski.
La Terreur suivra par
chapitres. mais vous
voudrez bien la revoir
et changer ce qui vous
paraîtra diffus ou
en mauvais français

Si Rzewuski, après
que vous le feuilletez
vous même, ne vous con
vient pas, je vous rem=
bourse tout de suite, et
je le reprends pour Drze
cieski. Seulement dans
ce cas, ayez la bonté de
se decider sans trop tar-
der.
J'irai en Prusse et si
l'affaire concernant la
U.V. population est fai=
sable, croyez qu'elle
sera faite.
Veuillez bien presenter
mes respects a Madame
et me recommander a
M. Arnold Levy, comme
a toute votre famille
Votre dévoué JMC

jakkolwiek katolicyzm z natury swej jeden jest i w sobie odmiennym być nie może opierając się na powadze – przechodziły i przechodzą różne fazy, różnym podlegają zmianom, zafarbowują się charakterem ludzi i stronnictw które je przyjmują i im służą.

Między L. Veuillot a Montalembertem, – jest cała przepaść.. między wielu dziennikami katolickiemi są różnice aż do nieubłaganego posunięte antagonizmu.

Rzewuski należał do skrajnej prawej w obozie, jeśli się tak wyrazić wolno; niemógł on pozostać w pośrodku, nieumiał zachować miary, szedł dalej niż iść było potrzeba i można, był gorliwszym katolikiem nad Ojca Sgo. Raz poślubiwszy te zasady zastosowywał je wszędzie i we wszystkich sferach, posługiwał się niemi w tem wszystkiem czegokolwiek dotknął. –

Próbki historyczne z ich pomocą są utkane i rozwinięte. – Stanowi to ich oryginalność, ich cechę i nadaje im barwę zupełnie odrębną –

Nie wątpiemy że myślący czytelnik silne znajdzie zajęcie śledząc proces myśli potężnego, pełnego życia i fantazyi pisarza, który ożywiać umiał czego dotknął i formą uroczą odziewał najsuchsze prawdy. Improwizacije te znajdą też może i zwolenników i apologistów, którzy do dziś dnia podzielają przekonania autora. Ale dla przyjaciół i przeciwników, dla niechętnych i wielbicieli, zawsze pozostałość po Rzewuskim, będzie z pewnością pożądaną. W tej nadziei ogłaszamy próbki historyczne.

B. Bolesławita.

62

J. J. KRASZEWSKI
DREZNO.

43

1870 ?

D. 10 Kwietnia (Niedziela)

Nie dziwuj się kochany panie Wiedy
słowie, że nie zawsze w porze i orga-
sowie odpisać mogę. Do drukarni,
redakcyi, w tej chwili dołączyły się jeszcze
przenosiny z mieszkania, tak że i ten
list dochwytkowo tylko piszę.
Sądzę że nauka strzelania już wam
wysłano, bo była zapisana aby ją wy-
prawić zaraz – w każdym razie jest
na składzie i wyślę ją.
Prenumeratorom waszym wyprawię
pismo, a przychód wpisuję w wasz
debet. Numera dla p. Nabielaka
wyprawię kompletne od 1. Stycznia
co mu będzie dogodniej niż odebrać
oddruk samej powieści. Janowskiego
adresu mi nie podaliście, pójdzie
więc na wasze ręce.
Darujcie że muszę prosić o dalsze
przesyłanie p. Róży Kronenberg,
dla pewności iż odbiera, bo pocztą
nie mam bezpieczeństwa, a pragnę
by miała pismo. Później mogę
od półrocza wprost jej posyłać.
Wiele kłopotu z tą administracyą.
Z nowości waszych wyślijcie po
parę exemplarzy, bo tu, mimo
moich ogłoszeń, nikt a nikt
książki nie kupi, ani o nią spyta.

44

Księgarnia w Pradze nie bierze na wymianę, ale ona wzięła po exemplarzu waszych nowości wszystkich. a my dla was u nich wzięliśmy Słownik, tak że się Dr Jkompensuje. Właściwie jednak nie jest zamiana.

Odpowiedź na list Wł. Mic. z 20 III 1872

V² 1872

45

J. I. KRASZEWSKI
DREZNO.

Szanowny panie!

Za exemplarz Nabielaka odebrany bardzo dziękuję – ale – wszakże zapewne będzie kontynuacja?

Biblioteki sam i podróży ile wyszło i ile mam przyślę, ale:

1. Tomu niema, bo oddawna wyczerpany, proszę o tem i Kronisławowi powiedzieć – bo i on go życzył – sprzedany wszystek. Dalszych o ile mam przyślę – lecz że zamykam i wydawnictwo i rachunki i reszty sprzedałem hurtem aby się pozbyć – bo kończę już to utrapienie bądź co bądź – więc o tyle dam o ile znajdę jeszcze. Resztki zbyłem za bezcen, aby skończyć obrachunki – księgarni trzymać nie będę i podsyłam co jeszcze u mnie jest. Pomyślcie co mam robić z waszemi – nic się tu nie sprzedało.

Czy odsyłać do Paryża, czy
gdzie na skład? Ja w Lipcu
się wyniosę do mniejszego mieszkania, więc rejestr i książki
zdać muszę.

Pani Zaleska dowiaduje się
o Józia, co robi w Rzymie
i czy zdrów.
Wątpię żeby teraz świetnie
[illegible] księgarnie w Paryżu
[illegible] mogły, nigdzie one
nie idą oprócz — Królestwa.
Tam książki i przejedyncze
pisma wybornie idą.

Z prawdziwym szacunkiem

Sługa życzliwy

J. I. Kraszewski

Lettres diverses.

odpowiedź na list Wł. Mickiewicza. 25 X 71.

X 2 1871

47

J. J. Kraszewski
DREZNO.

Szanowny panie! Co się tyczy rachunku, według ścisłych obliczeń, ponieważ z książek pozostałych u mnie prawie się nic nie sprzedało, a abonament wpływający i zapłata za Słownik Naukowy dosyć znaczną wyniosły summę, pozostała na leżeniu dla mnie. Sprawdzić to każdego czasu mogę i obrachować się wzajemnie, proszę tylko o czas bom teraz sam został i mam wiele zajęcia. Raczcie p. Kabie Zaka zaspokoić książkami. Numera wysyłane mu, jeśli znajdę jeszcze, gotowem dać powtórnie. – Z r. 1871. komplet się pewno znajdzie, z 1870 wojna strasznie zdefektowała.

Wracam z Kongresu antropologicznego z Kononij, spotkałem tam w przejeździe p. Armand'a i byłem z nim chwilę parę.

Dowiaduję się z listu Platera że jakoby Bronisław Zaleski próbował dostać się i nie mógł

wjechać do Francji. Donieście
mi o tém. Najróżniejsze wieści
chodzą o przeniesieniu Towarz..
Hist.-liter. do Krakowa, o prze-
siedleniu Ks. Władysława, bo-
daj o obiorze go prezesem
nowej Akademii Umiejętności
a klaczki secretaire perpetuel.
Dla mnie to już dostatecznie
charakter jej przyszły oznacza.
W Krakowie stronnictwo ultra-
montanów górę wzięło i gospo-
darzy, niema go komu przewa-
żyć, ani walczyć z niem.. O-
statnie to może ale groźne dla
nas wysiłki.

Niech Bóg broni Francję od
drugiego powrotu z Elby — gdy
by on przyszedł do skutku...
ale nie — to być chyba niemoże.
Prędzej Orleany. W wojsku
starszyzna może być cesarską,
niżej z pewnością niema im
przyjaciół.. Napoleon to rano

twoja – nowa.. z chaosu i upadku polityki.. Waterloo straszne niepotrzebnem.. Ale czy to zgodnie? czy to zgadnie?

Bardzo bym wam był wdzięczen gdybyście mi na rachunek mojej przysłali Ed. Quinet La Création i jakich <u>najnowszych</u> dzieł o politycznych wypadkach Francji, z różnych punktów widzenia. Jeśli to być może. Na myśli [illegible] [illegible]...

Szczerze życzliwy przyjaciel
i sługa

J. I. Kraszewski

Wszystkim Wołowskim mam

IX? 1874

49

Wszystkie poprawki Pana dobr. wyborne i na wszystko się zgadzam. Nie wiem czy już czas do nowych korrekt, gdybym je posłał, więc tylko wymieniam że na tytule stoi Kraszewiski zam Kraszewski. Dalej tylko ważniejsze:

p. 35. – 1 wiersz. une foi nouvelle corrigez une face ...

p. 35. wiersz 6. Ferni – lisez Terni. (T.)
36. note Fylkowski – lisez Tylkowski
36 note Hartknois – lis. Hartknoch.
36. M Berthand. lisez Bertrand.
36 Morhillet. Mortillet.

p 44. note la Compagnie lisez le Comte.
46 note Schleemann lisez Schliemann
– 46. Frondhejm. lisez Trondheim.
48 Elfenstidne lisez Elfensteine.
49. note. Ceci existe lis Ce ciste.
50. note. on a trouvé des bronzes – lisez on a trouvé des moules des bronzes
50. note. Oppelm. lisez Oppeln.
51. Gorradini lisez Gozzadini.
52. Quart lisez Quast.
53. note – en marteau lz au marteau
53. – Casavoldo lisez Casaroldo.
– deux fois
53. – Chypte – lisez Chypre.
54. L. Oppert lisez M. Oppert.

54. Cavilie - lisez Carélie.
55 - nach Tyszkiewicz lisez Tyszkiewicz
56 - Orebro lisez Örebrö
56. Birvia lisez Birka.
59. Tyszkiewicz - Tyszkiewicz
Engerström Engeström.
60 Leszczynski - Leszczynski
61. Vendredi le 14 5. (a Capite -)
65. d. quart. lisez Quast.
70. Kureck lisez Kurck
70. Bokdanov. lisez Bohdanow.
71. Asselin - lisez Aspelin
71. Virsow lisez Virchow
72 Virsow - lisez Virchow
- deux fois
74. Zawiska lisez Zawiszka.
— Wierzchow lisez Wierzchow.
74. - Dranks. lisez Franks.
75. sclaigneux lisez Sclaignaux.
77. Caucase lisez Cansas.
78. 4 bigne Je cite - lisez Je cite.
78. d'Opinard. lisez Topinard.
80 4 micheddosa ou grien lisez -ougrien

81.- Beaucoup des dames -
może lepiej. La presence de beaucoup
des dames etc.

83 Gripeholm - lib. Gripsholm.

Ja tylko poprawki nazwisk posyłam
a resztę łasce Waszej oddaję, bądź
cie tak dobrzy i omyłki w nazwi
skach każcie starannie poprawić.
Przepraszam Was za tyle kłopotu -
co zrobicie będzie dobrem.
Omyłkę w mojem nazwisku na
tytule - polecam jeszcze -
pełen wdzięczności.
Wasz JK.

Bronisław przybywa tu 25. myślę
że około 27 będzie w Paryżu.
Serdeczne dzięki jakie raz.

Monsieur
Ladislas
Mickiewicz
Paris
16. Rue de Tournon. 16.

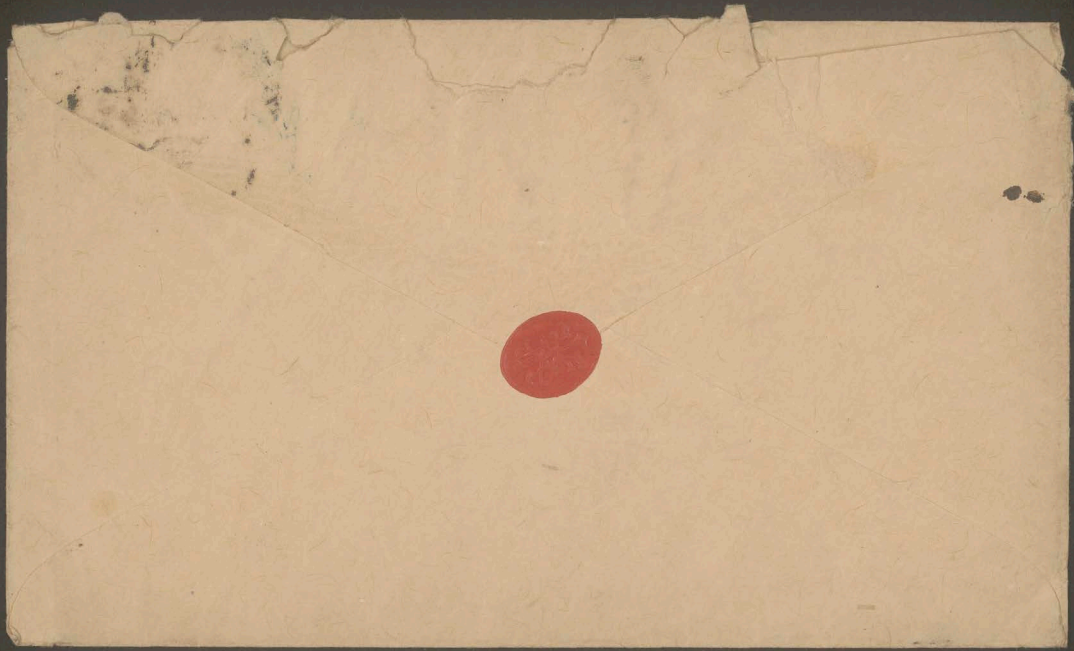

52

1884?

1885?

Cher monsieur Ladislas.

J'ai si peu de memoire aprésent.
que je ne sais plus si je vous
ai écrit ou non, qu'une aqua
relle pour Mlle Hélène est déposée
à Varsovie chez Vincent Szymanowski.
Faites vous l'envoyer. Merci de
crous pour toutes les peines que
vous avez prises en cherchant à
placer mon manuscrit. Or, cher
M. Ladislas je ne sais pas si
pour le moment — je pourrai
profiter de ce que vous m'annon-
cez. Des considérations personnelles
d'une nature toute intime
m'empêcheront sans doute, de
faire usage tout de suite des
vos bonnes informations.
Mais — j'ai commencé à écrire
et cela va — La nouveauté
de l'idée a été un stimu
lant, et m'a un peu réveillé
de ma torpeur.

La chose la plus difficile pour moi serait de calculer les dimensions voulues, je n'y suis point accoutumé. Mais enfin — on verra.

Le plus facile serait de faire un volume ordinaire — et puis vous en ferez ce que vous pourrez — ou — rien du tout. même. Pour le moment il y a des considérations graves et des formalités, qui en sûrement conseillent un retard.

Mais je vous remercie beaucoup et je prends note.

Je suis très faible ces jours-ci. et la santé baisse visiblement chaque jour. Rien n'y fera — c'est un épuisement des forces.

Je vous serre la main bien cordialement

Tout à vous

J. Mirabeau

Quand mon Volume sera terminé,
car décidément il me serait
difficile de confectionner des
petits fragments ici - je vous
l'enverrai. Vous n'aurez pas
besoin de trop y songer-
même s'il devait rester
sans être utilisé. Cela
me distraira un peu, j'en
suis bien aise - Le reste
à la grâce de Dieu -

54

Si vous avez un ou deux exemplaires de mon Catalogue à la librairie, ayez la bonté de me les envoyer par le commissionnaire, qui remettra cette lettre. Au revoir et tout à vous

JHO.

56

1861

Monsieur

Vladislas

Mickiewicz

Ulica S. Jerska dom Maringé'a

tam gdzie pensya W. Leszczyńskiego

57

Paris

11. Rue Jacob.

Monsieur Ladislas

Mickiewicz

Franco.

PD

PRUSSE
6
AVRIL
68
FORBACH

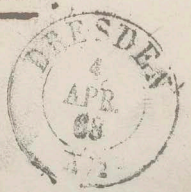

DRESDEN
4
APR.
68

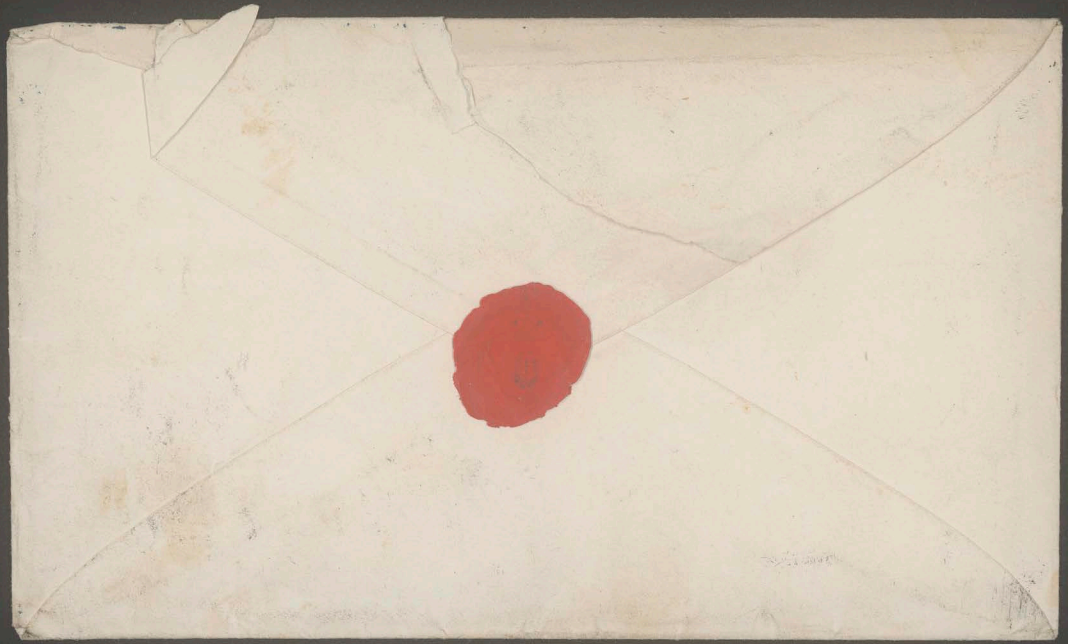

58

Paris.
16. Rue de Tournon
Librairie du Luxembourg

Monsieur
Ladislas Mickiewicz.

p. b.

le 7 Mars 1871.

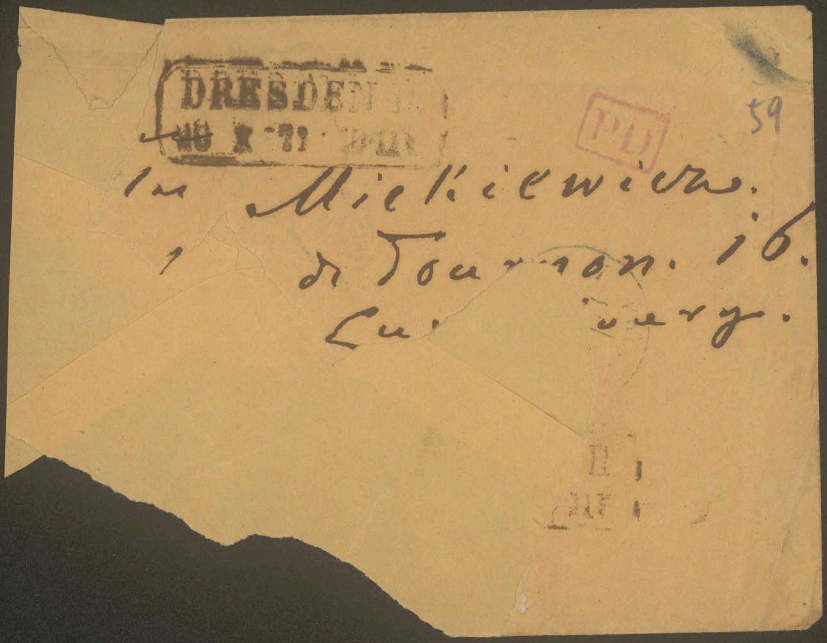

DRESDEN
20 X 71

PD

59

Im Mickiewicz.
1 de Tournon. 16.
Lu[illegible]ery.

Monsieur
Ladislas Mickiewicz.
7. Rue Guénegaud. 7.
Paris.

Monsieur
Ladislas
de Mickiewicz

61

Paris

7. Rue Guénégaud. 7e Arr.

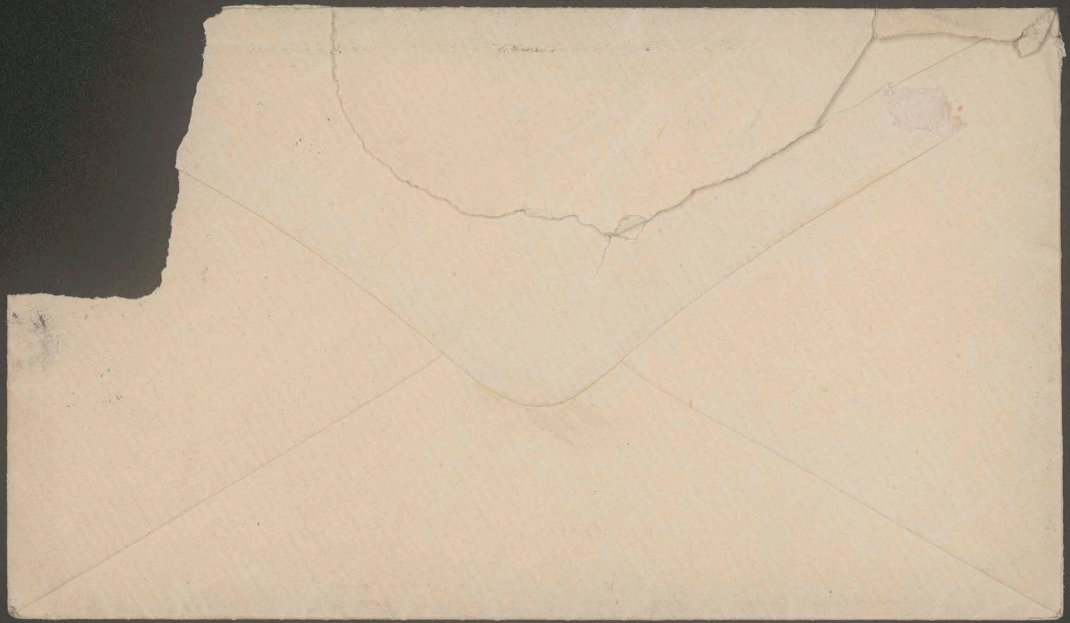

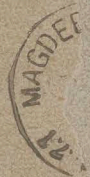

Monsieur

Ladislas Mickiewicz

62

Paris

7. Rue Guénegaud. 7. [illegible]

63

Monsieur
L. Ladislas
de Mickiewicz

Paris.
7. Rue Guénégaud. 7.

Fcc

PARIS
ETRANGER
85

64

Monsieur
Ladislas de Mickiewicz

Paris.

7. Rue Guénégaud. 7.

Fr.

Monsieur
Ladislas
de Mickiewicz.

65

PARIS
21 25
3 12
85
ETRANGER

Paris.

7 Rue Guénégaud. 7.

Frei

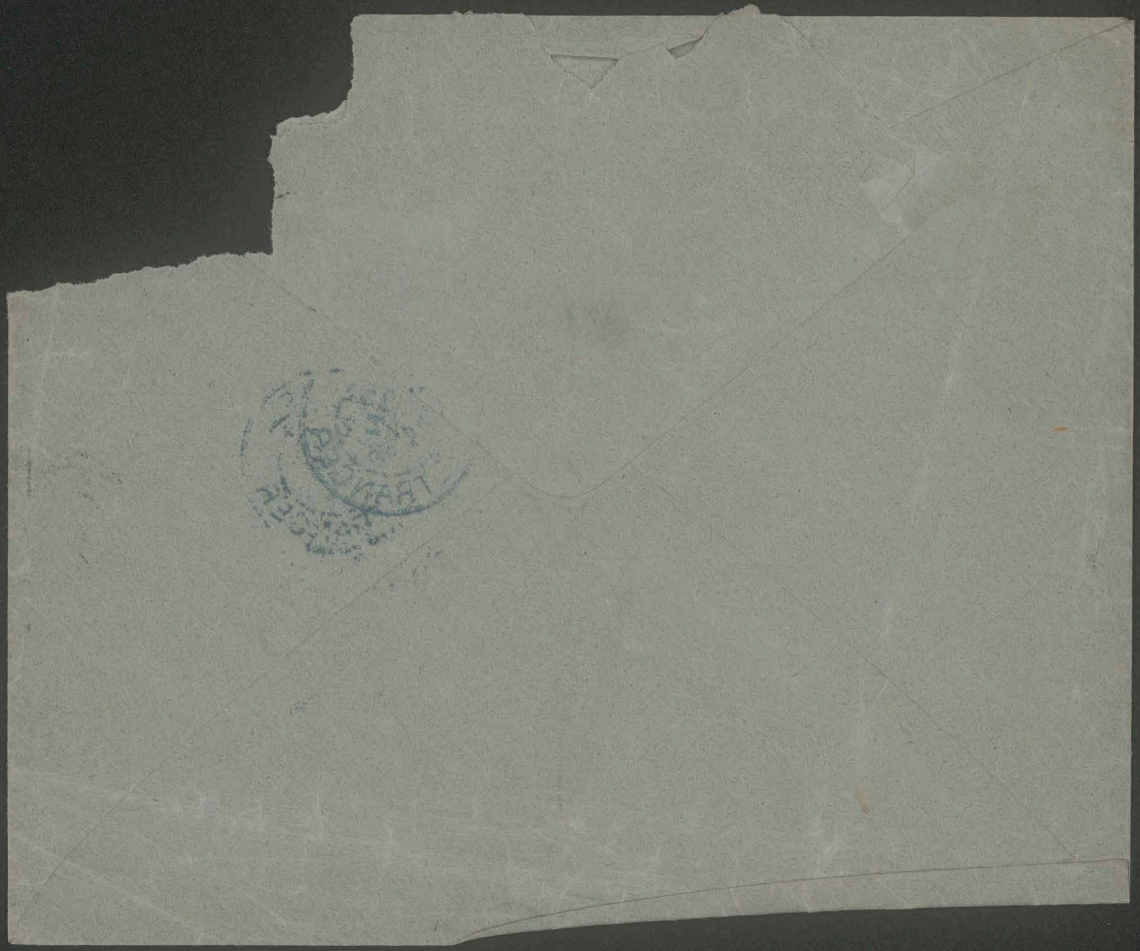

Monsieur

Ladislas de Mickiewicz.

Paris

7. Rue Guénegaud. 7.

Fri

Monsieur
Ladislas
Mickiewicz

67

Paris
7. Rue Guénégaud. 7e

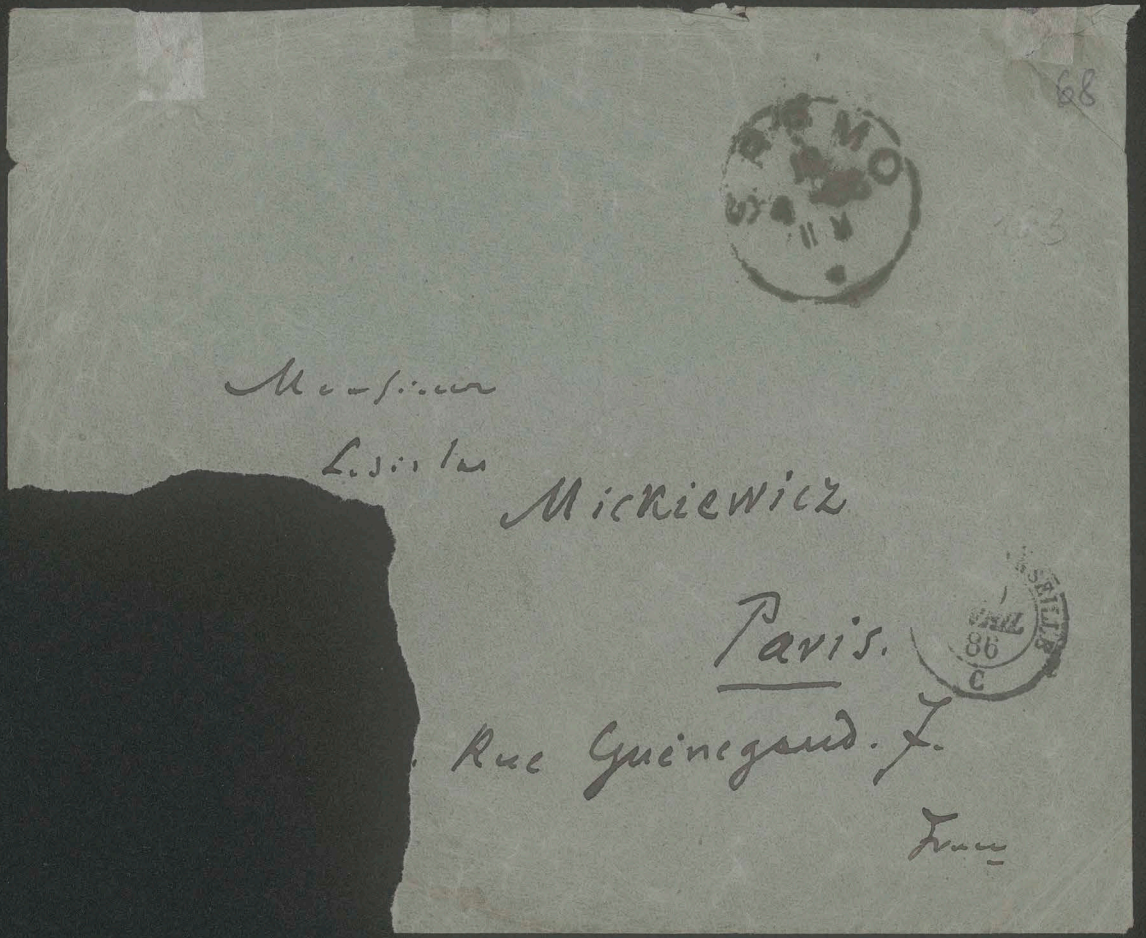

68

Monsieur

Ladislas

Mickiewicz

Paris.

Rue Guénégaud. 7.

France

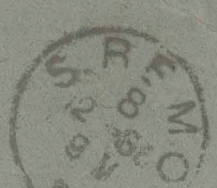

69

Monsieur
Ladislas
de Mickiewicz

Paris.

7 Rue Guénégaud. 7.

Fone

PARIS
31 DEC
85
DISTRIBUTION

Monsieur

Ladislas de Mickiewicz

Paris.

7. Rue Guénégaud. 7.

Franco

Monsieur
Ladislas
Mickiewicz.

Fr

7 Rue Guénegaud. 7.
Paris.

Schweizerische Nationalbank
Banque Nationale Suisse
Banca Nazionale Svizzera

CHARGÉ

R Lausanne 1 № 624

Monsieur Ladislas Mickiewicz

7, rue Guénégaud 7

PARIS.

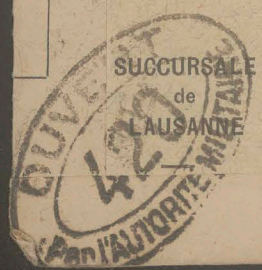

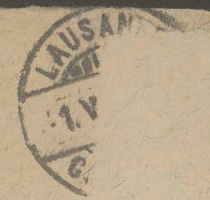

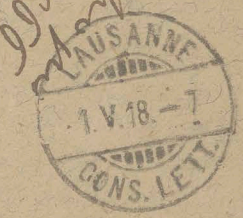

CONTROLE POSTAL MILITAIRE

AIRE

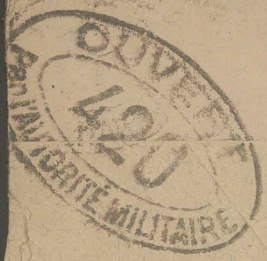

191

Monsieur
Ladislas Mickiewicz

73

Paris

7. Rue Guénegaud. 7.

Fri

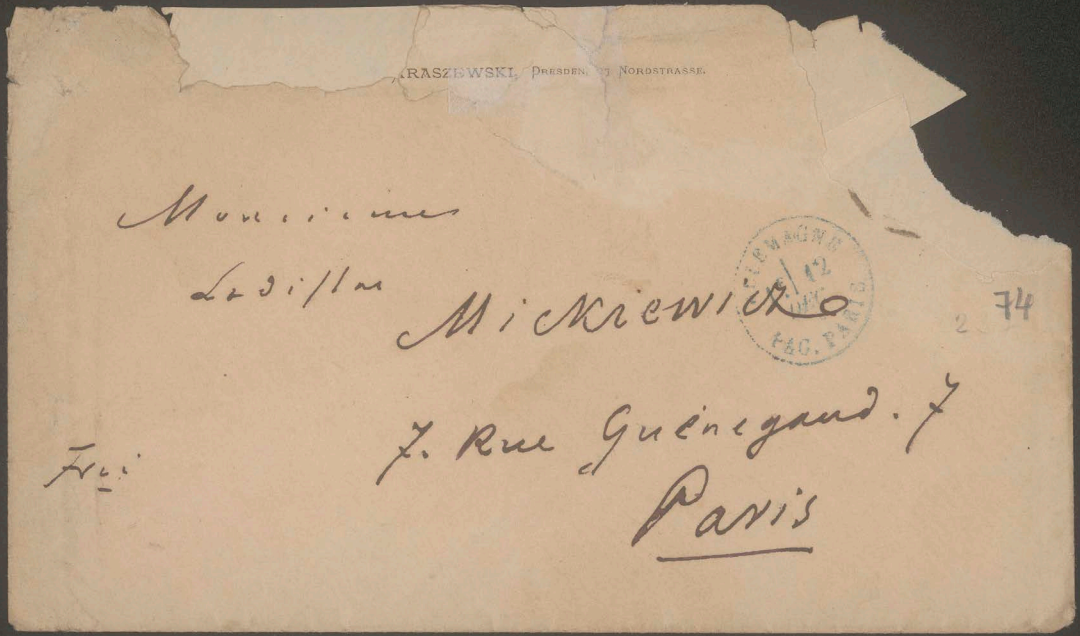

KRASZEWSKI, DRESDEN, 37 NORDSTRASSE.

Monsieur

Ladislas

Mickiewicz

7. Rue Guénégaud. 7

Paris

Frei

ALLEMAGNE 12 DEC. PAC. PARIS

74

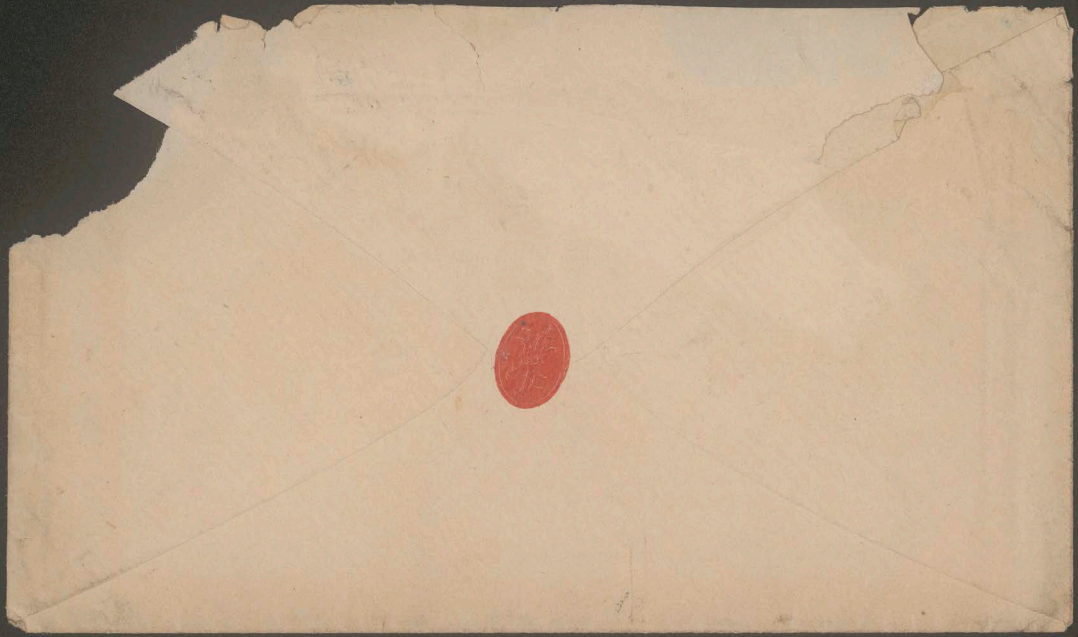

6.

75

Monsieur
Le Docteur Mickiewicz
Paris,
7. Rue Guénégaud. 7.

Franco

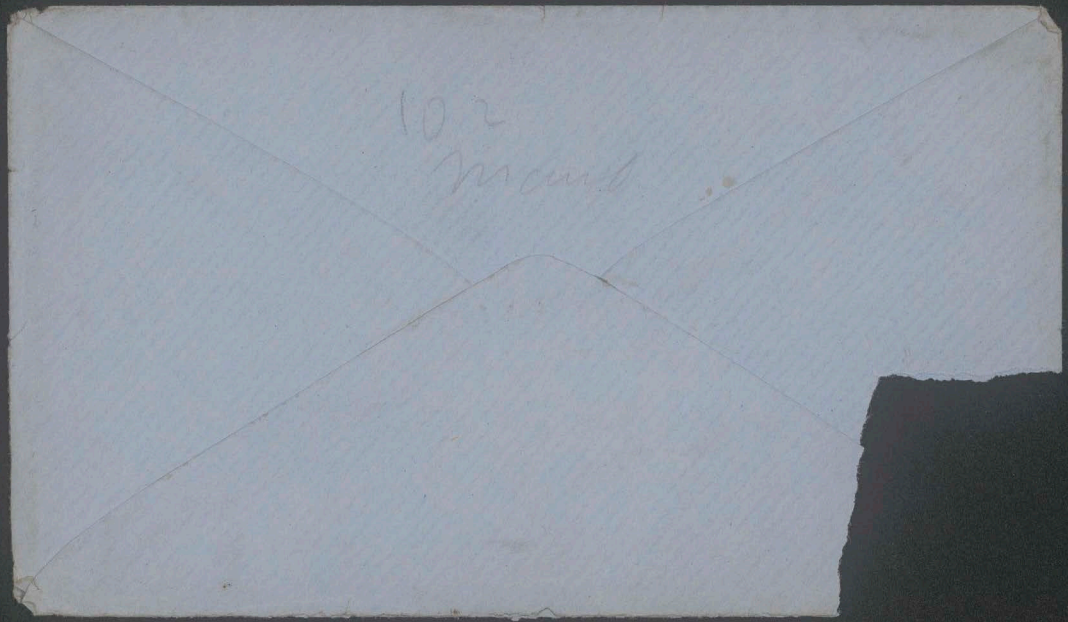

235

Monsieur
Ladislas Mickiewicz
Paris.
7. Rue Guénégaud 7. Fri

76

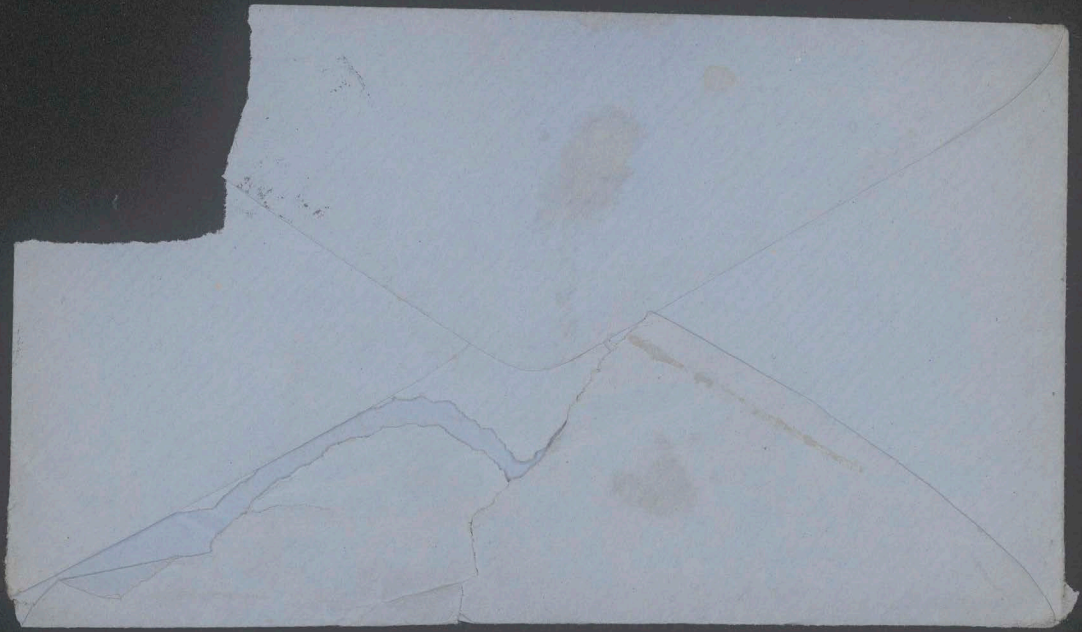

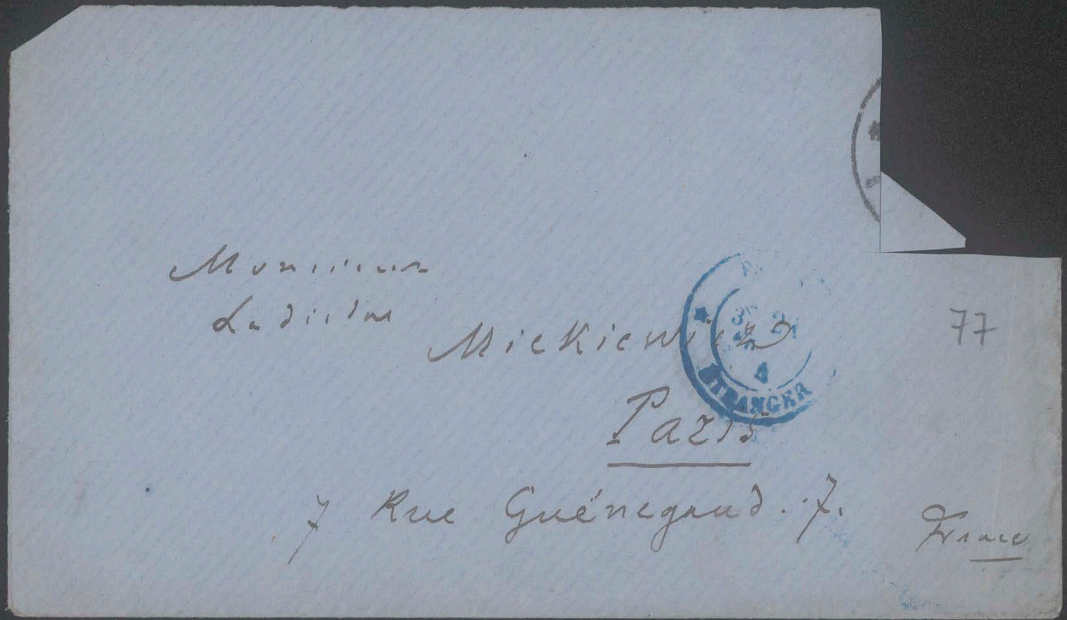
Monsieur
Ladislas
Mickiewicz
77
Paris
7 Rue Guénegaud. 7.
France

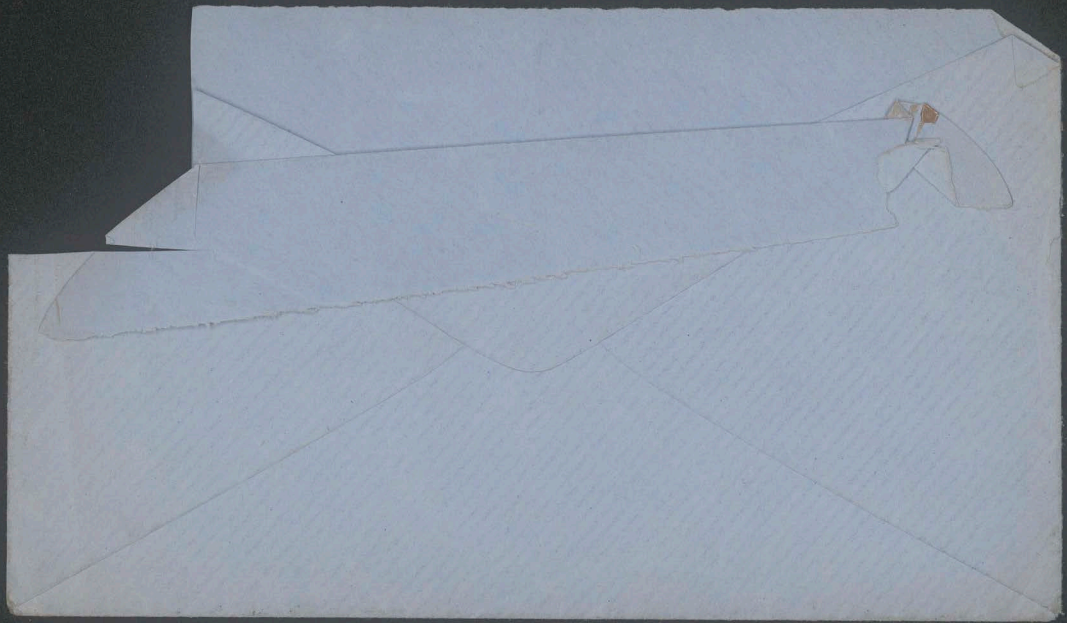

Paris. 278

11. Rue Jacob

Mickiewicz

L. 79

11. Rue Jacob.

Mesdames
Mickiewicz

ou Rue de Tournon. 16.

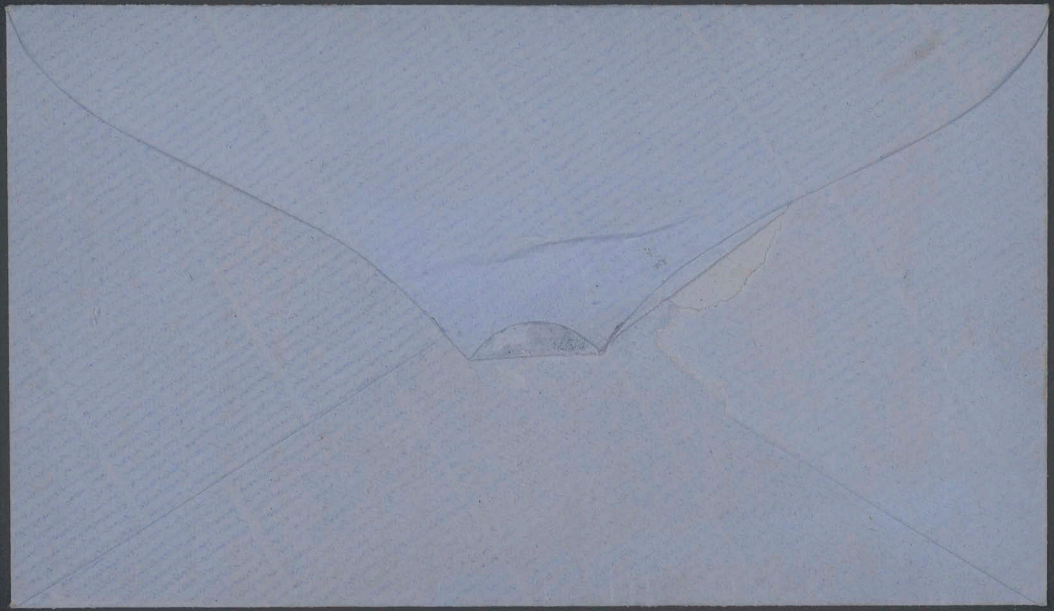

80

11. Rue Jacob.

Monsieur Ladislas
Mickiewicz

Paris

Avec un paquet contenant quatre volumes

81

Monsieur Vladislas
Mickiewicz.

Paris. chez M. Armand Levy.
Rue de l'Est. N° 17.

Monsieur

Ladislas Mickiewicz

Paris

Librairie du Luxembourg.

Fm

82

83

d. 20 Lutego 1873

Mając trochę pieniędzy z obra-
chunku w Paryżu, uprosiłem
W. Kron: Zaleskiego o wypłace-
nie ich w końcu Lutego księgarni
w imieniu mojem. Resztę ode-
szlę wprzódy.

Nie mogę dotąd znaleźć Naucznego
Słowara, którego kilkadziesiąt
zeszytów jest u mnie zapłaconych
przezemnie w Bradze i za które
mi się należy – z powodu że się
przenoszę znowu z książkami na
nowe mieszkanie, a kilka tysięcy
książek nie tak łatwo ułożyć.

abonament na Tydzień w istocie
jest u mnie inaczej zapisany.
ale i to nadaremnie przy dłużnym
nie obstaję. tyle raz skończyć
i atrakcja.

Z uszanowaniem

JIKraszewski

Sigarnia

Luxemburgska

16. Rue de Tournon.

p. Bonti.

85

d. 24 Listopada 1865 Drezno

do ? Bron. Zal. ?

Wczoraj właśnie stęskniony do Was napi-
sałem był list, ale po tym który dziś odbie-
ram od ciebie, tamten się już na nic nie
zdał, więc poczynam ab ovo na nowo.
A zacznę od Koszuli, to jest od moich odczy-
tów, było ich trzy już, poszły dobrze, od
200 do 300 miałem tu w Dreźnie słucha-
czów co jest bardzo wiele, a dla ubogich
zebrało się ze 300 talarów. Tylko robota
szalona koło tego, ale jej nie żałuję i kon-
tent jestem. Efekt moralny bardzo dobry.
Moskwa choć się niema do czego przycze-
pić, wiem że zła jest.. bo dosyć by się
200 osób naszych zebrało, aby jej to było
solą w oku. Tem lepiej.. Mówię o oby-
czajach, a mówię tak jakby Moskwy na
świecie nie było, ignorując ją.
Ale koniec końców aqua forty spoczywają
a mnie do nich bardzo tęskno. Będę
musiał jednakże oderwać się aby zrobić
pejzaż dla Żupańskiego, który mu obie-
całem.. A ty mój kochany mistrzu, po-
błogosław.. Dużo samo wpatrzenie się
we wzory mnie nauczyło.
Twoje drzeworyty ostatnie zwłaszcza są
wyborne. Pierwszych rysunków mi się
nie bardzo podobały, bo wszyscy polacy
jakoś jednako a konwencjonalnie
wyglądali na nich, jeden strój i jedna
przesadna zamaszystość — Te są daleko
daleko lepsze, więcej mają charakteru, a
mniej banalne.. Są nawet niektóre (X Ma-
rek) widoki kościoła — bardzo ładne —

Przysłałem ci wczoraj z tym, co
sobie robimy, wiersz jak delikatnie
zrobił mistrz *Jan*, widzenie onego
Andrzejowego litografię sprzedano
jedna już sprzedana, ale mi jeszcze nikt
nie oddano, rzekł Wolff wczoraj.
Wolff w komisie książki wszystkie
ale twardy, jest on do warunków, ja
chcę by kupił do razu, ileś mu
przyjdzie od tej mecyi.
Niech księgarnia Mickiewicza zało
żyła o książki francuskie i o tłu
mie książek polskich (jeśli je chce
mieć) w mojem imieniu jako spół
nika już – do Lipska. M. Paul
Rhode libraire. Querstrasse. 15.) —
On chce bowiem od nich rzeczy tysiące i
polskie i dawać im do swojej polskie
wychodzące mieć książki.
Do Mohdama list tylko. Otrzymuję
zarazem słowiańskie, prawie opinii
w tej dziedzinie, zawodził bo narody
stare. Inaczej rzecz nie było. Mohdan
nie chce się dzielić, a oni nudni zawsze

myślę patrząc na twoje klisze do
Szpilicy, że będziemy takie wydawać
razem w ten sposób illustrowaną
dawną polskę... aż mi do niej serce
skacze..
Powiedz co kosztuje razem wszystko
taki klisz np. jak ów widok kościółka?

NB. Posyłam 10 Talarów pruskich, za
jedno sprzedane znów Album Twoje
Otóż wszystkie inkrustacje, niechcę cię
nudzić dłużej. i całuję serdecznie
mnie Gabryel jedzie do Florencji
ale by pojechawszy stracić roboty
i stosunki które trzeba zawiązywać.
Poleciłem ciebie do kilku pism
illustrowanych. Sądzę że cię wezwą —
Szczęść Boże z Rewsdaëlem.
gdyby Schloss był definitive skończony
to bym o niego prosił bardzo.
Duży mój dąb leży, bo go trawić
potrzeba jeszcze raz, a to straszna
robota, już go odłożę, a mniejsze
robić będę.. Na pejzaż dla Żupana
aż mi ręce drżą tak się gotują.
Spragniony jestem.. Całuję cię Twój

JK

Do Brm. Zaleskiego?

257 87

d. 25 Lutego 1867 Drezno
Pragerstrasse 16.

Jużem sobie był postanowił biedaka ciebie nie męczyć mojemi głupiemi interessami, ale doprawdy są takie wypadki, że choć w małych rzeczach nie podobna się obejść bez pomocy. Oto znowu mam biedę ze sztychowaniem tego Müntza, zrobiłem już 4. blaszki ale ostatnia dobrze zrobiona i wytrawiona zapsuta, poplamiona cała od tampona nowego. Stary się zużył a w całem Dreźnie materij takiej jak na tampon niema, próbowałem kilku wszystkie zostawują po sobie włókna na blasze, włókna te się wbijają i potem koło nich je kwas i plami. Posyłałem do Lipska i tam niema, niewiedzą co to jest, domyślają się że to jedwabny pytel, a pytla tego nie sprzedają inaczej jak sztukami po 10 łokci. Słowem że robotę wstrzymać muszę dla niemożności zawernikowania blachy.

Albo mi przyślij od razu dwa czy trzy tampony gotowe duże, albo tej materij. a że oprócz tego potrzebuje albo potrzebować będę Petit Vernis ze dwie do trzech flaszeczek, możebyś nie expensując, i każąc wyprawić mi to tak tym na poczcie opłacił wartość

był łaskaw wysłać.
Ponieważ tego Muntza jest 100 bloch
ogromna robota, śpieszyć muszę,
a tu wstrzymane wszystko dla
głupiego tampona!! Nie masz wyo
brażenia com on nachodził za tem
a darmo, obrzydliwe jedwabne wy
roby pełne włókien – a zdaje mi
się że do tego potrzeba bardzo cienkiej
rzeczy, ale z nitki kręconych.
Słowem, bieda.
Muntz mi nawet nie źle idzie,
bo to tylko wierne przekopijowanie
wzoru i robi on miło i łatwo.
ale z rzemieślniczą częścią robo
ty, najgorsza bieda.
Przepraszam ciebie, jeśli cię to
zbyt ma kłopotać, daj tam pokój
to ja już sobie jakoś on z tego
wydobędę.
Exemplarzy dla Mickiewicza Two
jego Rocznika sprzedałem (zdaje
się) 25. jak tylko odbiorę pie
niądze, natychmiast odsyłam.

Ale utrudniliście mnie zadanie to, nasyłając exemplarze do Zupańskiego. do Tow. Prz. Nauk w Poznaniu, a że moje stosunki głównie w Prusach. nadzwyczaj mi to popsuło. Na Galicyą gdzie idzie o grosz niepodobna rachować. Mimo to, zdaje mi się że za 25. do 30 cz. pieniądze w krótce odeślę. Niechce odsyłać póki wszystkie w ręku nie będą.

Nie posyłam ci Muntzów. choć nie są złe, ale nie warto, jak się zbierze więcej pójdą kupcy pod twój straszny sąd. Co robisz z Ruysdaelem.. jestem prawie pewny że to pójdzie. Ja tu ~~pe~~ ~~[illegible]~~ robotę dla ciebie forytuję sztycharską. ale jeszcze niepewna Ruysdaëla prospekt i próbę potrzeba koniecznie posłać do Redakcyi: Zeitschrift für Bilden-de Kunst. v. Dr. Carl von Lutzow. Leipzig. E. A. Seemann.

Mr Kraczewski

Oprócz tego w Komis weźmie Köehlicher tutaj – a postaramy się o ogłoszenia w dziennikach artystycznych. Można by dla niemiec nawet dodać text niemiecki.

Pozepraszam cię mój drogi, darzej natręchne Twój

JMC

Jeśli zobaczysz P. Lemera Wo dzyńską złóż moje uszanowanie.

Kraszewski

do Rogo?

Bim Żal?

89

Tyle mam tylko czasu żeby ci przesłać życzenie N. Roku najszczersze, najserdeczniejsze. a z niem na dobry Omen, 72 talary od Żupańskiego Ksiąg. wedle praw pocztowych przetłumaczyłem na kopercie na 260 franków – praeter-propter.

Mam i ja do ciebie prośbę a raczej przez cię do Wład: Mickiew. żeby mi przysłał na mój rachunek dykcjonarz Łacińsko-francuski jaki jest najlepszy do klasycznej literatury, ale razem jeśli można i do średniowiecznej, to jest jaki może być najkompletniejszy, skromnie oprawny. Pieniądze zwrócę z wdzięcznością.

Dosiego Roku, Tobie, Uchodźcowi Mickiewiczowi wszystkim i łaskawym na mnie – wasz cały

JIKraszewski

29 Grudnia 65

Dykcjonarz można przesłać okazją lub pocztą na koszt. IVB jeśli im to nie zrobi zbyt ambarasu. Jakie mi o najlepszy i najpełniejszy.

90

W tej chwili odbieram Twój list. Zmiłuj
się uspokój zaraz Władysława. Bez jego
i familij zezwolenia nigdy nie myślałem
drukować, i nie będę ani tłumaczył, ani
wydawał – możesz zaręczyć nigdy tym
się na cudzą własność nie targnął.

Twój

JHr

BJ
91

Cher Monsieur
Edouard!

Le porteur de cette lettre veut
et peut s'arranger avec vous
dans l'affaire qui nous intéresse
tous les deux - Je vous donne
plein et entier pouvoir pour
faire et arranger avec lui comme
vous le trouverez bon, et j'accepte
ce que vous ferez.

Votre dévoué

Le 27 Xbre
1860

Monsieur
Edouard.

Rue. S. Ko 340 –
rue

293

Na list pani spieszę odpowiedzieć gotowością do usług. Po Jubileuszu spodziewam się mieć czas do przeczytania co mi pani nadeśle i do wypisania mojego zdania, które będzie szczere i życzliwe. Spełnię w ten sposób tylko obowiązek, bardzo miły.

Ze szczerym szacunkiem

sługa życzliwy

J. I. Kraszewski

Drezno. 27 Nordstr.
22 września 1879.

95

Krzyżewski (Józef)

List z 22go maja 1892 r.

Kraszewski (Józef) do Wład. Mickiewicza.

8

96

Tu znaleziono 6 VII 65 : 1) list J.J. Kr-go do Wł. Mick. 9. I 66 ?

2) 27 VIII 67 3) i akt. cesji rpsu Rzewuskiego z tej dziedz.

4) koniec przedmowy franc. do Prébeg. hist. Rzewusk. = aneks do listu 5 IX 67

5 9. VI 75

6 7 II 84 z kop.

7 list J.J. Kr. do Brm. 2 al. 25 II 67

8 — — — — " ? b. d.

i 9) kopertę listu do Mick. z 31 pieczęć pocz. 31/27 Sept

97

Kraszewski (Józef)

List z 15 Czerwca 1872 r. i drugi bez daty do Władysława Mickiewicza.

List z 27 Listopada 1879 r. do Sawicza Zabłockiego.

List z 20 Lutego 1873 do Księgarni Luxemburgskiej.

verstaltet

Były następujące: 1) list do Wł. M. z 15 VI 72

2) – – – b. d.

3) – do Kuz. Luxemb. 20 II 73

Nadto a) – do Edwarda 27 XII 60

b) – do pani 22 IX 1879

Brak list do Sawicza Zabłockiego 25 XI 1879.

98

Kraszewski (J. I.)

List do Władysława Mickiewicza.
z 14go Sierpnia 1883 r.

96 99

Korespondencja Krasińskiego

przeważnie z Władysławem Mickiewiczem

(~~niekompletna~~)

1859 – 1884 (do września – przed małżeństwem)

Korespondencja Kraszewskiego 80 100

przeważnie z Władysławem Mickiewiczem

(~~nieuporządkowana~~)

1884 (Magdeburg) — do 1887. —

Korespondencja J. I. Kraszewskiego z Władysławem Mickiewiczem –
listy bez dat – (do ustalenia)

12.

6 VII 65 [illegible]: 1. liście 7 I Kr. de [illegible] 2 [1861]

2 list — — — — 15 [IV ? 1866]

3 — 8 VI [66]

4 — [IX 66]

5 — — [~~IX~~ X 66]

6 [X 66]

7 [XI 66 ?]

8 10 IV [70]

9 [~~IX~~ X 1871]

10 liście b. d.

11 artykuł z [illegible] do ?

12 list do Prem. Zaleski 29 XII [1865?]

(nie wydawać bez pozwolenia
p. Wł. Mickiewicza)

102

Nie Parotof

4 listy i koperty

Korespondencja

Kraszewskiego z Wł. Mickiewiczem

Noty ulotne — Kraszewskiego i koperty z listów —

parę listów niekompl. —

verbum

6/7 66

1) Kopert — 95
list

2) list J. V. Kr.-go do Dr. M. — pocz. IV 66 / 2 IV 68

3) ciąg dalszy – niosący 2 – listy — z 1886? — umyp. do 9 IV 86

4) ciąg dalszy listy — z 1867 — umyp. do 22/7 67

BJ